

-- Սրբազան Պատրիարք Հազրեթէրի
պառ բեկնչեման հիւնիւ խորակի Մարտիրոսայիլ
բաշա Հազրեթէրինն իմեք:

րէսմի խոչումէսիսի իմրա իմիմի, վէ քե-
մայի իմիմիմայիմա գապուլ օլունմուշ
տուր:

— Երամեան Գեորգ պէյ հազրէթլէրի
Էվրօբաեա օլան սէյեա հաթլարլունտան
Տէր-սաատէթէ ալտէթ պուլուրմուշլար
տըր:

ՍՈՒՐԵԹԻ ԽԱԹԵԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ ՄՈՒ-
ՃԻՊԻՆՃԷ ԱՄԷԼ ՕԼՈՒՆԱ

Խայրաթ վէ միւսպրարթը ճէլիլէնին
ճէրէեանընա ալիտ օլան չէրայիթ թէմա-
միլլէ պազը գալմագ, վէ միւսթաղէլա-
թը վագֆիլլէնին էսաս վէ մուամէլթը-
նա ապա խալէլ կէլմէթ, վէ շարթը
վագըթ քէմաքեան թէմաթիլլէ իմրա գը-
լընմագ իւզը, թասարրուֆ վէ իտարէ-
սի գաթը խիլաթէթսիմաթը հազրէթի
միւլիւքեանէնէ ալիտ օլան սէլաթիլին ի-
գամ վէ թէվապիյաթընըն վէ միւլթէվէլ-
լիլէրի միւլգարէզ օլունպտա, իտարէլէրի
էվգաթը հիւմայուն խազնէսիլնէ գալան,
վէ պիլ իմարէթէյն թասարրուֆ օլու-
նան միւսագգաթաթ վէ միւլթէվէլա-
թըն ուսուլու ինթիգալաթը հագգընտա
գարարկիթ օլան միւսաատաթը սէնիլլէ
պէր վէճհի աթի պէեան օլունուր:

Պիրինճի մատտէ. իմարէթէյն սու-
րէթիլլէ թասարրուֆ օլունան միւսագ-
գաթաթ վէ միւլթէվէլաթը մէվգուլի-
քէմաքեան էվլատը գիւքուր վէ իւնասա
միւլթէսալիլէն ինթիգալ իտիպ, վէ իւ-
նաս մէվճուտ օլմատըղը հալտէ, սանիէն
ասֆատէ, եանի էվլատը, գիւքուր վէ
իւնասըն էվլատընա սալիսէն էպէվէյնէ,
րապիւս լի էպէվէյնի էր վէ գըզ գարընտա-
շա, խամիսէն լի էպի էր վէ գըզ գարըն-
տաշա, սատիսէն լի իւմի էր վէ գըզ գա-
րընտաշա, սապիւս, գէվճտէն գէվճէնէ,
վէ գէվճտէն գէվճէ միւլթէսալիլէն ին-
թիգալ իտէճէթ տիր:

Իքիլնճի մատտէ. Պալեատէ տէրէճա-
թը թայիլն օլունան հագգը ինթիգալ
ասհապընտան պիրինճի տէրէճէտէ իթի-
պար օլունան վէրէսէ մէվճուտ իքէն, ի-
քիլնճի տէրէճէտէ պուլունան վէրէսէ,
հագգը ինթիգալլէ նայիլ օլմաեաճագ տըր:
մէսէլա էվլատ վար իքէն, ասֆատա վէ
ասֆատ մէվճուտ իքէն, էպէվէյնէ միւ-
սագգաթաթ վէ միւլթէվէլաթը մէվգու-
լիլէնին ինթիգալ իթմէյիպ, վէ Ֆազաթ պա-
պա վէ անասընըն հաեաթընտա վէ Ֆաթ
իտէն էվլատը գիւքուր վէ իւնասըն էվ-
լատը, էվլատ մագամընա գայիմ օլարագ,
ճէտու ու ճէտուլէրիլտէն պապա վէ ա-
նալարընա ինթիգալ իտէճէթ հիսսէ քէն-
տիլէրիլնէ ինթիգալ իտէճէթի միսիլու եա-
լընըզ էպէվէյնտէն լի իւմի էր վէ գըզ
գարընտաշա գատար հագգը ինթիգալ
ասհապընտան պուլունան վէրէսէն (վա-
րիլէր) ինթիգալ իտէճէթ միւսագգա-

թաթ վէ միւլթէվէլաթտան տալի գէվճ-
ու գէվճէնէ պիր րուպ հիսսէ ինթիգալ
իտէճէթ տիր: Էվլատ վէ ասֆատ վար ի-
քէն, գէվճու գէվճէնին միւսագգաթաթ
վէ միւլթէվէլաթտան հիսսէ ամագա
սէլահիլէթի օլմաեաճագ տըր:

Իւլիւնճի մատտէ. ինթիգալաթըն
թէվէսիլիլտէն տալան, էվգաթըն մահ-
լիւլաթտան վուգու պուլաճագ գայիա-
թընա մուգապիլ միւսագգաթաթ վէ
միւլթէվէլաթը մէվգուլիլէ գըլմէթիլնէ
նէգարէն, պիր նիսպէթի միւլթէտիլէ ի-
լիլէ իմարաթը միւլթէճէլէսի թէգիլտ օ-
լունաճագ, վէ իւ պու նիսպէթ, թայի-
մաթը մախսուսէ իլէ թայիլն գըլմաճագ
տըր:

Տէօրիլնճի մատտէ. Միւսագգա-
թաթ վէ միւլթալէլաթը մէվգուլիլէնին
Ֆէրալընտա, պիլտէ օթուզ վէ էվլատա
ինթիգալիլտէ պիլտէ օն պէշ խարճ ա-
լընմաթը քէմաքեան մուգարրէր օլուպ,
վէ Ֆազաթ միւսագգաթաթ վէ միւլթէ-
լէլաթը մէգըլիլէնին էվլատը գիւքուր
վէ իւնաստան մատա, պալեատէ տէրէ-
ճաթը թայիլն օլունան հագգը ինթիգալ
ասհապընտան պուլունան վէրէսէն ին-
թիգալիլտէ պուլարըն տէրէճէլէրիլնէ
կէօրէ, ալընմաթը լագըմ կէլէն խարճը ին-
թիգալըն մրգտարը նիգամը մախսուսէ իլէ
թայիլն օլունաճագ տըր:

Պէշիլնճի մատտէ. թէէմիլի տէյն ի-
չին, ճարի օլան Ֆէրալը պիլ վէ Ֆա ու-
սուլու քէմաքեան ճարի օլաճագ, վէ պու
ուսուլա միւլթէլէրի օլան ասֆալ ու
մուամէլաթ, նիգամաթը մախսուսէ իլէ
թայիլն օլունաճագ տըր:

Ալթընճի մատտէ. Միւսագգաթաթ
վէ միւլթէվէլաթը մէգըլիլէնին միւլթա-
սարըլթարընըն իչպու գանուլա իթթի-
պա մէճպուրիլլէթի օլմաեալ, պուլար-
տան հէր քիմ գանուլու մէշուհ աս-
քեամընա իթթիպա իթմէթ իթէր իտէ,
իմարէթէյն սուրէթիլլէ իւհտէսիլտէ
պուլունան միւսագգաթաթ վէ միւլթէ-
լէլաթը մէվգուլիլէ սէնէտաթընը թայ-
իլն օլունաճագ շէլլ վէ ուսուլէ թէվ-
լիլալ, թէճտիտ իտէպիլիլէթ տիր:

Ետիլնճի մատտէ. Իչպու միւսաա-
տէյի սէնիլլէ պիլթթէվիլլէ թասարրուֆ
վէ իտարէսի, Չաթը շէվթէթսիմաթը
հազրէթի խիլաթէթէնահիլլէ ալիտ օ-
լան սէլաթիլն իգամ հագարաթըլա
միւլթէալիլաթը էվգաթը ճէլիլէսիլնէ,
վէ էվգաթը հիւմայուն նագարէթի մա-
րիլլէթիլլէ իտարէ օլունմագտա պու-
լունան էվգաթը մագպուլթաեա միւլ-
հասըր օլուպ, էվգաթը սայիլտէն ճէ-
րէեան իթմէլէլէթ տիր: Ֆազաթ էվ-
գաթը սայիլտէն վագըլթարը պէր հայաթ
օլուպ, շուրուլթու վագֆիլլէսիլլէնին թէպ-
տիլ վէ թաղէրիլն ետիլ իլիթիլաթընտա

պուլունանլար, իչպու հիւքմի գանուլա
թէվլիլիլի հարէթթէ մէլգուլ օլաճագ-
լար տըր:

Սէքիլիլնճի մատտէ. Արսասը մուգա-
թալը վագֆ ու էպիլիլէսի միւլթ օլան
միւսագգաթաթ վէ միւլթէվէլաթ հագ-
գընտա, ուսուլու գատիլսի վէճիլլէ,
մուամէլէ իմրա գըլմաճագ տըր: վէ պու
միսիլու միւսագգաթաթ վէ միւլթէվէլ-
աթըն պէյ ու չիւրա վէ Ֆէրալ ու ինթի-
պալ վուգուլիլտէ, մուգաթալի գատի-
մէսի հատուր լաեղընա իպալ օլունա-
ճագ տըր:

Տօգուգուլնճի մատտէ. Իչպու գա-
նուն թարիլիլ իլանընտան իթիպարէն մէ-
րի իւլ իմրա օլաճագ տըր:

ՓԻԿԻԸ

Պիգ քէնտի մէպտէմիլլէ սատրգանէ
լարմէթ իթմէթտէ օլունուլունմուգտան,
եանի սէվլէլա իչ եալիմալը, մէյվէ կէօա-
թէլմէլի, վէ պատէհու էհալիլտէն փարա
խաթմէլիլ տէյրէթալթթալիլ հէր նէ-
վի, Ֆազաթ շիմիլիլի հալ իհթիմալտէն
պուլունան իսլահաթըն իմրասընա շալը-
մագտա օլունուլունմուգտան, վէ պազը հա-
միլլէթթեարան թարաթընտան գուհու-
րա կէլիլ վէ եալսուտ իւմիլի վէրիլիլ օ-
լան իմտա ու մուամէլէնէթտէն տահա
գիւտտէ դայրէթէ կէլմէթտէ, վէ տօթ-
լար սայէսիլտէ անիլտէ իսթէտիլիլիլ շէ-
յի կէթիլթտիլլէպիլլէթտէ պուլունտու-
ղունմուգտան, գորզ կիւն գարթընտա մա-
հէլիլ մէգպուլ պաշգա պիլ հէյնէթ վէ
հալ քէսպ իթմիլլէ տիր: վէ պիր իքի հաթ-
թաեա գատար տահա պիլիլլէ Ֆարգլար
վուգու պուլաճագ տըր: շէյլլէ քի պիլ-
լիլլէ քիլլէլլէ քեաթթէյի պիլարէկեանէ
եէնի շամալը, եէնի էպիլտէ, վէ եէնի
աեա գապը թէվլիլ իտիլմէթտէ, վէ պիր
թարաթտան էքսիլլէրի տալիլ տիլլէթտէ
օլունուլուն պաշգա, նէ գատար գօզմուշ
չիլլիլ միւլլէ, վէ թաշ քէսիլլիլ օթ վէ եուլ
եալթագ վար իտէ ճիւլլէսի տէլ իտիլլէ-
լլէ, հաթթա եիւլլէրի տալիլ տէյիլլէթ-
րիլլէթթէ թէմիլ օթ եալթագլար վէ եուլ-
շագ եուլ վէ բամուզ շիլլէլլէր վէրիլ-
մէթտէ, վէ եօրղանլար տալիլ եէնիլլէնմէթ-
տէ, վէ շիմիլտէն սու եօլարը թամիլ ի-
տիլիլ, վէ իւլ մահէլլտէ եէնիլտէն Ֆիլլէթթ
թուլունմպար գօնուլմուշ իքէն, պիր
գաշ գուհու իչին տահա թէտարթ ի-
տիլլէթտէ, վէ գուհուլար կիպի մուլթ-
թալ դալմը օլան, վէ պիլարէկեան քիլ
վէ քէհէտէն պիլթիլլէ պիլթիլլէ գուլ-
թուլալիլլէսի իչին գիւտտէսիլլէ էլլէ-
միլլէթտէն պուլունան իքի գըթա համ-
մամլարըն թամիլլէրիլլէ պաշալունմագտա
տըր, վէ դայրիլիլ վէ դայրիլիլլէ:

Պու իսլահաթլարըն իմրասը իչին եա
լընըզ վարաթա միւլ հթաճ օլմաեալ, իւ-

լա վազրթա տախի միւ հթած պուլուն մագոա օլտուղունդուն , վէ հէմ հէր հալտէ եօլտուղունդունդ իգթիզա ի տիպ վէ հէմտէ գըշ եագլաշմագաա , վէ նաարլ քի տիւնքի նիւսիւնմիգտէ պիւտիւ միշիզ տիր , մէթթէպի ինչաարնա էշէտ տի իւզունմ պուլունտուղունտան , պա ըր րահաթ դալպ իլէ կէօրմէք վէ սէ վինիպ իթթիլար իթմէք նիյէթ վէ ար գունիյէ կիճէ կիւնտիւզ մէկ քիւր մէքթէ պին պիր սաաթ էվվէ վինտուտէ կէմէսինէ պէզլի վինտուտ վէ սարլիք դալթթ իթ մէքտէյիզ , վէ հասրլ սայ ու իգտամ սա յէսինտէ , շու գատար դալթ , թէլաշ , վէ ագճէ տարլըղը արաարնտա , անըն տա խի եիւքսէմէսինէ կէօրմէքտէ վէ շազ օլ մագոտաերզ , վէ ումարլը եարըն վէ օպիւ րիսի կիւն նիշէ վաթանբերլէր զաթլար թէշրիթ իլէ կէօրմէրիյէ կէօրլապ տիգ գաթ իտէճէքլէր , վէ հէնուզ տէրքեար պուլունան գուսուրլար իլին մագուր պու եուրարադ պիլի թէշվիք իլէմէճէքլէր տիր :

Չանն իտերսին , քրկիշ իշինտէ հէր նէ քի վառ իսէ , հիքմէթ նէվինտէն օլարագ տէյիշիմէսի իգթիզա իթմէքտէ , վէ օ տախի պիլիմ կիւնիւմիւզէ թէսաաիւթ իլէմէքտէ տիր : Շէօլէքի եանկըն թու լումպար թամիրէ պէքլէմէքտէ իքէն , պիրտէ եօթէտէն քիլիսէնին գամբանաը սագաթ օլունշ տուր իմտի , կէրէք թու լումպա իշին թէքրարէն , վէ կէրէք գամ բանա իշին համիյէթքեարանըն պլըրծա մոււվէնէթինի տավէթ իտերիզ , վէ պիր գամբանա տախի մէքթէպ իշին լազըմ կէ վէճէկինտէն , վէ պու թարզ իշաաապլար իհաաարնա արգուքէշէր պուլունաճաղըն տան , չիմտիտէն խապէր վէրիրիզ :

— Իլթէ պու կիւն քրկիշ վէ բաթ քիգխանէյէ տայիր օլան յուլիս աեը իրաա վէ մէսարիթի հիսապընը թապ իթտիր քիշ օլտուղունդունդուն , կէրէք Մասիսին վէ կէրէք Մանգումէնին միւվէզգիլէրի մա րիթիթիլէ նէշր իթտիրմէքտէյիզ :

Մէղքիւր հիսապտան չիմտիլիք 480 նիւսիսէ պասըլըշ օլտուղունտան , եա պու կիւն վէ եա սալը կիւնիւ թէքրարէն թապ իթտիրիլէրէք քէգալիք նէշր իթտիրիլէ ճէք , վէ թաշալարա տախի կէօնտէրի վէճէք տիր :

Պու հիսապտան պաշգա , քրկիշ իշին պիր ալ զարթընտա նէ գատար էշեա վէ էրլագ ալընմըշ վէ վէրիմիշ իսէ , անլէ րի տախի իսմի վէ աաաաիլէ թապ ու նէշր իթտիրմէք նիյէթինտէ իտիք իսէ տէ , պու հաթթաա եէթիշտիրէմէմի շիզ տիր :

Էվվէլէրի նիգաարնտա հէր շէյ իլին տէթթէրլէր թուլթուլմագաա օլմաեղպ , վէ չիմտի իսէ սէքիզ եագըճը եալընըզ շու իշ իլէ մէշղուլ պուլունմագաա իքէն , եի

նէ կիւճիւք շէքմէքտէ օլտուղունդուն կէօր տիւքճէ թէաճճիւպ իթմէքտէյիզ :

Հ Ե Ս Ա Պ

Իլթէ պու տէֆա իլգմիտ էեանէսի հիսա պընը պէեան իթտիրիմիզ իլէ պէրապէր , է կէր վէրիլմիշտէ Մանգումէմիգտէ իլան իտիւ տիկի , վէ եէքիւնլէրէ իլավէ գըլընաըզ կէօ րիւմէմիշ պիր մէպլաղ վար իսէ , թարաթը մըղա իլիթարէ հիմմէթ օլունմաարնը տախի րէճա իտերիզ :

Մանգումէմիգիւն 358 ինճի նիւս	
խէսինտէքի եէքիւնաթ	89,586
Ն. 370 տէքի Թարսուս իեանէսի	4,675
Ն. 370 տէքի Թարսուս իեանէսի	2,525
Ն. 374 տէքի Գալուստ աղա Լը	
ճեգի դարլթիլէ թօրլանան	445
Ն. 375 տէքի Գ. Զօրաեան նամ	
մարիթիլէ թօրլանան	444
Ն. 380 տէքի Բարսեղ աղա Հա	
լաճեանտան	390
Ն. 394 տէքի Զարաալը ֆու	
րուն իեանէսի	451-10
Ն. 405 տէքի հաճի Գալիթ աղա	
մարիթիլէ թօրլանան իեանէ	270
Ն. 406 տաքի Գալաթաաա վա	
զը Եննի ճամի ֆուրունուլա	
սայիր իւշ գալէմ իեանէլէր	408
Իլգմիր իեանէլէրինէ իլավէ գըլըն	
մագ իւզրէ իրսալինէ հիմմէթ	
գըլընան	99
Էտիրնէտէն իքի դաթ թարաթըն	
տան իհաա օլունան	25
Տօքթօր Բեաթիպեան խըտմէ	
թինտէ պուլունան Ֆիլիպէլի	
հօճա Թանաշ Թարաթընտան ի	
թա օլունան	42
Գալաթաաա Ս. Լուսաուրիշ քի	
լիսէսինտէ թօրլանան	290
Իւսկիւտարաա Ս. Խաշ քիլիսէ	
սինտէ թօրլանան	560
Ս. Սիւհր ճամպաղխանէսինտէ	1000
	96,874-10

Մէղքիւր իեանէլէրին իհաաարնա հիմմէթ օլունմաաա պաշաաղը հէնկեամտէ հէր նէ գատար իրա 408 վէ 406 զուրուղաալընըպ վէրիլմէքտէ իտի , վէ պիգտէ սաղ ագճէ հի սապըլա գալտ իթմէքտէ պուլունմուշ իսէք տէ : հէմ լիւանըն գըլմէթի պիր գարարաա գալմաեղպ , վէ հէմտէ կէլէն իեանէլէր պա գըր , մէթալիք , կիւմիւշ վէ ալթուն ագճէ լէրտէն իպարէթ օլտուղունտան , վէ մէսարի ֆաթըն պաղըսը տախի սաղ ագճէ օլուպ վէ պուլար իլին ալըրծա տէթթէր թուլթաճագ գատար վագթ ու գօլալըղըմը պուլունմա տըղընտան , սոնուտա ագճէ ֆարգը իսմիլէ պիր շէյ գամմ իթմէքլիկի ճայիզ կէօրմիւ շիւղ տիր : իմտի , պալեաաաեքի եէքիւն 96,874-10 զուրուղուն իւզէրինէ 3425-10 զու րուն տահա իլավէ իտերէք , քեաթթիլի ի եանէլի թամ 490 պին զուրուղաա պալիզ օլ մուշ տուր տէլի թուլթարագ մէսարիֆաթը վագընըն հիսապընը տախի սալը կիւնիւ պէ եան իտերիզ :

Ֆագաթ մէղքիւր հիսապըն պէեանտան էվվէլ , շու պալեաաեքի իշար իթտիրիլիզ

սոն գալէմ իեանէլէր իլանըն չիմտիլէ գա տար կիւնիքտիրիլմէսի իլին ալըրծա մագուր տիլէտիքտէն պաշգա , վաճիպէտէն օլան թէ շէքքիւրիմիլի տախի իզար իտերիզ :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՐԻՃԻՅԵՆ

Ինկիլթէրոա բարլամէնթօլարը պու քէրրէ թաթիլ օլունմուշ օլտուղունտան , էօթէտէն պէրու մէրի օլան գալիտէ վէ աաաթի գաաթիմէ վէճէ իլէ , Լօնտաա տա լիլէի պէլէտիլէ իլիսի թարաթընտան վէրիլէն իեամի զիեաթէթտէ , վիւքէլայի տէվէթ իլէ իքի եիւզ էլի գաաաար մէ տուվիլի (տավէթիլ) սայիրէ հագըր պուլունտուղուն հալտէ , ինկիլթէրոա պաշ վէքիլի լօրտ Տէրպի թարաթընտան իրաա օլունան նուլթուր իեամի ալէմին ահվալը հագըրէսինի միւպէյիլին , վէ Չաթը շէվ քէթսիմաթը ճէնապը Շէհինշահինին սէ եահաթը հիւմաեուլէրինտէն տօլաեը , հասըլ օլան ֆէվայիտի միւշիւր պուլուն տուղունտան , թէրճէմէսինի զիյրտէ տէրճ իլլէրիզ :

« Բարլամէնթօնուն պիտայէթի թէ շէքքիւլինտէ , ալէմին ահվալ վէ բօրի թիգաարնըն միգանը կէրէք ինկիլթէրոա տա վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիլէտէ պիր « ֆուրթունանընդու հուրինի կէօ թէրիլ իտի : Շու ահվալա նէգարէն , պիր քէրրէ պաշաաղպ , պիւթիւն Էվոպաա տա աթէշի հարպը թուլթուլտուրաճագ վէ նէթիճէսինին նէեէ վարաճաղը , քիմօէ թարաթընտան տէրճ ու թայիլին օլունա մաեաճագ պիր մուհարէպէի աղիմէնին վուզուա կէլէճէկի գօրգուսու , հէրքէ սին գալպինտէ եերլէշմիշ իտի : վէ շու մուլաթարա պիր տէրլէճէեէ կէլմիշ իտի քի , անըն գուվիլի պէշէրիլէ իլէ , էօ նիւնիւն քէսիլմէսի միւլթէնիյաթտան (միւլթընսիզ) օլտուղուն , հէլէթի վիւքէլաաաա պիլէ պիր շօք զէվաթըն ճիւմէի միւլթէգիտաթընտան (իթիգաա լար) իտի : Համտ օլուն , տէվէթ վիւ քէլաաը մէմալիքի սայիրէնին ումուրունա միւտալիլէ իթմէյէրէք , եալընըզ վագը օլան թալէպ վէ իսթիտա իւզէրինէ լա զըմ կէլէն նասիհաթլարը վիւմէքլէ , վէ պի թարաթ օլան տիւլէլի սայիրէ իլէ իթ թիլթագ իլլէմէքլէ , Էվոպաաը հարպըն նէթայիլի (նէթիճէլէր) վախիմէսինտէն (աղըր) աղաաա , վէ պիւթիւն ալէմի սուլհ ու աաալիլին սէմէրաթ վէ ֆէվա լիտի միւսէլ իմէսինտէն իսթիլթաաա իթ տիրտի :

« Պու հէլիլէթի վիւքէլա պաղը օլ տուղաա , ճիւմէի էթքեար վէ մէսայիսի Էվոպաա տէվէթիլէրի պէլինտէ սուլհ վէ տսաթիւզ պաղլարընըն պագըր գալմաը վէ միւնաաէպաթը տօսթանէ վէ միւ սաթաթըն տէվաաը իուսուսաաա միւն

հասըր օլաճաղընտան , Ճիւմէնիգ է-
մին օլապիլիքսինիգ , ինկիլթէրթա տէվէ-
թի թէվսիի միւլք իլէ թէվփիրի (ար-
թըրմագ) շան իթմէք տայիէսինտէ տէ-
իլ տիր : Մէնափրիմիգ , ումումուն մէն-
ֆաաթլարըյա միւթթահիտ տիր : Ալէ-
մին մէմալիքի մուսթէլիֆէսի պէնինտէ
միւնասէպաթը տոսթանէ վէ մէվէտտէ-
թին ճայիլիք օլմասը , վէ էմրի թիճարէթին
թէրագգը վէ թէգայելու իյլէմէսիէս .
պապընըն իսթիգմաւ Ճիւմէի վապայ-
փիմիգտէն պուլունտուլու ճիհէթլէ
տէվէթ ումուլլունտա մէմուք պուլուն-
տուլում միւտտէթ զարֆընտա քէմալը
հէմմիլէթ վէ տիգգաթլա կէօզէտէճէ-
կիմ մատտէ շու վապիֆէնին իմասը տըր :
« Էլլէլ ճէ պէեան իյլէտիկիմ վէճհէ ,
Բարլամէնթօնուն պիտայէթի իճթիմա-
րնտէ , բօլիթիգանըն միպանը ֆուրթու-
նաեը կէօսթէրիպ , շիմոիքի հալտէ բօ-
լիթիգա ուֆուգու պուլութտան պիւ-
թիւն պիւթիւն վարէսթէ պուլունտու-
ղունու իտտաա իյլէմէք էֆքեարընտա
տէյիլ իսէմտէ , սապիթ վէ միւլէքքէ տպիր
հալը քիւշաեիշէ վասըր օլմամըշ օլսագ
պիլէ , հէր հալտէ զայրի միւթթարըր
(պիր աեաբտա օլմուեան) հալատան գի-
եատէ քիւշայիշի հալանըն կէլէճէկինի
միգանըր բօլիթիգա թէէմին իտէր :

« Փարիստէ քիւշատ օլունան սերկիի
ուժու մի հագդրնտա, էվլէյճէ օլունան վէ
Ճէրէեան իտէն մէպահիս (պահալար) վէ
էֆքեարը թապիյետէ պիր եանա գալարն,
պէոյլէ ազիմ վէ Ճէսիմ թէշէպպիւսաթըն
միլէթլէր պէյնիստէ էֆքեարը մէվէտ
տէթքեարանէյի թէվիտ, վէ ինպա վէ
տէքաիկէրինէ թէյէվլիւզ (կէշմէք) հիմէք
տալիէսինտէն տուաեր հասըլ օլան ըգա-
պէթին առավէթէ միւ պէտտէլ օլմասընը
(տէյիշիմէք) մէն իլէ, ինսանիլէթին ա-
թիսինի (ագագայ) իսահ վէ թէէմին ի-
տէն թէյէվլիւզ վէ թէյազզուլ (ֆա-
գիլէթ իթմէք) արզուսունու իյգա իյ-
լէյէՃէկինտէ ասլա չիւքճէ իտէմէմ :

« Պէշիճիգա կէօնիւլիւլէրինտէն միւ-
րէքքէպ օլարագ , միւքիմիզէ կէլմիշ օլան
պիր Ֆրզայի ճէսիմէտէն տօլանը , սալ
հալի (պո սէնէ) իլէլէպէտ վաթանըմըզ
լիսանը մէմնունիլէթլէ եստ ու թէզ-
քեսար իլէլէճէք տիր . Պուս գուվլէի ա-
քէրիլէ մէմէքէթիմիպէ կէլիպ , ճիւմէ
վաթանտաշտորթ թարաֆընտան մազհարը
հիւսնի գապուլ օլաու . պու վէսիլէ իլ-
սէրպէսթ պիր տէվլէթին նիլլէթլէրինէ
մազհար օլմուշ , վէ ինկիլթէրրա միլէթ
կիպի , թախաթթի վէ թէճապուզ իշի-
օլմանըպ , թահաֆուդ (մուհաֆապա իթ
մէք) մազստիլէ թէճէմիւ վէ թա-
հաշշուտ իթմիշ , վէ քէնտի իսթիզալլէն
թի միւքիլէրինէ թաարրուզէ ճէսա-
րէթ իտէճէք տիւշմէն օլուր իսէ , անս
գարշը մուգապէմէթլէ վաթան մէվալ-

ընըը նէ սուրէթլէ մուհաֆազա իտէճէք-
լէրինի պեղէ կէօսթէրմէք իւզըն կէլմիշ
օլան միւսթազիլ վէ սէրպէսթ պիր միւ-
լէթէ լէվազեմի ինթիրամազեեի իֆա
խէտիք :

« փատիշահը ալ Օսման կիպի պիր
հիւքիւմտարը դազի իւլ իգթիտարըն վի-
գիթասընտան տօլանը , վաթանը թէպ.
ըիք իյլէրիմ , չիւնքի . շէհինշահը միւ-
շարիլէյհին շու սէյեահաթը պէյն էլ
տէվլէթէյն մէվլէտտէթ վէ միւսալէմէ-
թին աթիսի իչին տախի , պիր դաթ տա-
հա թէէքիտի մուճիպ օլմուշ տուր :
Միլքիմիզին դուլվէթինտէն պաշպա թէ-
րապգըեաթը մուխթէլիֆէսի վէ տէվլէ-
թիմիզին իթթիսապ իյլէտիկի սէլպէսթ
մէսլէքտէն տօլանը , հասըլ օլան նէթալի-
ճի միւսթահսէնէ վէ պի խախսիս տէվ-
լէթիմիզ կիպի , պիր սէրպէսթ հիւ-
քիւմէթին ճիւմլէի թէէսիրաթընտան
տէվլէթ իւզըէ տին ու մէպհէպէ պա-
գըմանաբապ , էհալինին սուլուֆու
մուխթէլիֆէսի պէյնինտէ սուրէթի ձէ-
րէեանընը րէյ իւլայն միւշահտէ պու-
լուրսուգլարը մուաշէրէթ վէ հիւսնի
ամիգըշ փատիշահը միւշարիլէյհիննապ-
լը արպպաթընը ձէլպ իթմիշ օլտուղու-
նու իֆթիսաթէն պէեան իտէրիմ :

« Զարթը հաղթեթի Շահանէսին մէմ
լէքեթիմիգտէն ալարը տէրահ ունու
մաեաճաղընտան, էմին պուլունուր վէ
քէնտի միլքինտէ ինթար մուգթաղը օ
լան պիր թագըմ իսլահաթ վէ թէրազ
գընաթընըն թէսրիի հուսուլնտէն պաշ
ղա, շիմտիէն գատար մահաուտ վէ մու
գայնէտ պիր հայտէ պուլունան թէպա
այի մուխթէիթէսի հաղգընտա տալս
տէրքեար օլան էֆքեարը աթըրթէթի
պիր գաթ տահա թէգայիւտ իյէեէճէ
կինի շիմտիաէն պէեան իյէէրիմէ Հիւ
քիւմտարը միւշարիլէյհ պիղգաթ ու
մուրու մէմէքէթէ նագարէթ վէ տիղ
գաթ իյէմէք իւզումունու, շիմտի հէ
վագըթտան գինատէ տէրք ու թագտի
իյէմիշ, վէ ինկիլթէրուտա հէր արնը
էհալի պէյնինտէ մէվճուտ օլան իւլթէի
վէ իւնսիլթէ պաղարը վէ ինսանիէեթ
վէ միւվէտաթէ էսէրլէրինի կէօրիւպ
ինկիլթէրուսիլէ միւնսէպաթը շիթատէ
տօլաեւր մէրպուլթ օլան քէնտի միլքինտ
պիւլիւք թէէսիրաթը մուճիպ օլմուշ օ
լաճաղընտա գաթիէն իշթիպահ իտէ
մէմ » :

— Նստը քի իւմիսիմիզ իւզրէ սա
պահքի Մանգուժէմիզտէ իլան իթմիշ ի
տիք, Փրկիչ քիիսէսնտէ եարըն սապա
թէօթահեա առաջնորդու գեր. Յաւեյ
եպիսկոպոս, վէ բազար իրթէսի սապա
տախի էրզըռւմ առաջնորդու գեր. Յա
րութիւն եպիսկոպոս Ս. Պատարագ Թագ

տիս իտեճէքլէրինտէն , հէր քէսին մա-
լիւմիւ օյմագ իւղրէ մա մէմնունիյէ ի-
լանընա միւսարաւթ իտէրիզ :

— Պու սապահքի իլանքմըզ իւզդէ՝
եարըն սապահ փրկիչ տէքի պիլսարէ կեանա-
վէրիմէք նիյէթիյէ, Գու եսւմ ճուլար տան
իքի նէֆէր համիյեթքեար թարաֆըն-
տան, Քիւրքճեան Համբարձում աղա մա-
րիֆէթիյէ պիր լերա իլէ տէօրթ առէտ
մէճիտիյէ իրսալքնէ հիւմէթ օղունտու-
ղուն մաթէշէք քիւր իլան խտէրիզ։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵՂԵԿՐԱՅԻՑԷ

$$(U_1 - 2, 2 - 2, 7 - 2, 8 - 2, 4 - 2)$$

Փարիս, 26 օգոստոս սապահըն սաաթ
Եւ սրնաւ -

ժողովրդի տը Տրեյզտ նամ զագէթա տըր
քի, Ֆրանսա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի պէյ-
նինտէ օլան իթթիֆագ վէ հէմէֆքարըրը-
ղա, Ալմանեա մէսէլէսի հագգընտա Բրանկա
աճանամէսի էսաս թուլթուլմուշ, վէ Շարք
մէսէլէսի հագգընտա տախիս 1856 սէնէսի
գօնկրէսիսին գարարլարր էսաս թուլթուլմուշ
տուր: Պինաէնալէհ պու իթթիֆագ սայրր
տէվլէթլէրին պիլի ճիհէթլէ շիւրհէսին տա-
վէթ իթմէմէլի տիր: շիւնքի քիսէլի խա-
րիճտէ պըրագմարշ տըր, քիմաէ հագ գըն
տա թէ հտիտ իթմէմէքտէ տիր, վէ բուրի
ղա կէօսթըրմէլէրի իշին սայրր տէվլէթլէրի
սէրպէս պըրագմարշ տըր: Պու իթթիֆագ,
թէարրիւզ մագամընտա թուլթուլապիլի, նէ
վագըթ քի սայրր տէվլէթլէր թարաֆընտա
Ֆրանսա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրին պու
մէսէլէլէր իւզէրինտէ օլան նիսէթ ու էֆ-
քարընա հէր հալտէ մուղալի պուլունմագ
խտտապը օլուր իսէ, պու պէօլլէ օլուղու
հալտէ, Ֆրանսա վէ Ավսթրիա գապինէթ օ-
լարը տախիս միւմքին մէրթէպէ մուամէլաթը
շէտիտէնէ միւրաճապի իսէճէքլէր իսի:

Աիէննա — Ապընթութ նամ զաշէթա իմ-
բէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչա հազարաթընը
Սալցաուրկտան հարաքէթ ի թմէլէրի հիքեա-
յէսի մինասիպէթիլլէ , պաշլանդըննա քեա-
մըլէն մութապզգ սուրէթտէ միւլագաթա
խիթամ վերիմիշ տիր , պաշլագաթըննէ-
թիհէսի իքի թարափտան տախի սուրէթի
թէարրիւզիլտէ օյմանանագ տրր :

11. 12. 13.

Փրկիչուն սրի մեծաւ, վէ ազը բէրի.
Հանս քաառնն արաւ խըռմէթ իթմէք իսթէր.
Կաառնն վարս իսէ աաւէթ իտէրից :

ሀላፊነት ጊዜያዊ

ՀԱՐԱՊԵՏ Ե. ԺԵՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆԹ ԶԻՐԱԼՑԸ ԵՍԱԴԻՄԱՆԵՄԵՆՈՅ
 ԳԻՏ-ՕՂԼՈՐՑԱՆ ԶՈՐՈՒՄ ԵՆԴԱՆ, ԶԵՆՈՒՄԵՆ ԼԵՎԱՆԹԻ
 ԳԻՏՈՐԴԻՐ ԵՍԱԴԼՈՐՑԱՆ ԶԻՐՈՐՈՒՄ ԶԵՆՈՒՄ